Program

partijarada.org/program/

December 9, 2020

PROGRAMSKI I ORGANIZACIONI PRINCIPI PR

Idejna linija PR

Centralizacija i koncentracija kapitala s ciljem stavljanja cijelog svijeta pod kontrolu je došla u suprotnost s razvojem proizvodnih snaga. Ta centralizacija i sadašnji stepen tehnologije su prepreka za dalje funkcionisanje kapitalizma, odnosno razvoja čovječanstva u postojećim društvenim odnosima. Kapitalizam je izgubio sposobnost za prevladavanjem svojih cikličnih kriza i da odlaže svoj slom. Njegova kriza je temeljna i stalna.

Imperijalizam je danas postao samo imperijalstičkiji, a sve njegove protivrečnosti su postale izrazitije i vidljivije.

Ogromni tehnološki razvoj nije izmijenio položaj proleterskih masa. Forme eksploatacije i ugnjetavanja dobijaju nove oblike, ali se ne mijenja najamni odnos radnika u kapitalističkoj proizvodnji.

Na globalnom planu povećanje proleterskih masa i povećanje stepena eksplotacije dovodi do zaoštravanja same klasne borbe na svim nivoima. Zaoštravanje klasne borbe vodi zaoštravanju idejne borbe i u samom revolucionarnom subjektu proleteskih masa.

Programski ciljevi PR:

- Borba za pobjedu proleterske svijesti u narodnim masama.
- Učešće u klasnim borbama narodnih masa protiv kapitalizma s ciljem objedinjavanja i podizanja nivoa te borbe.
- Učešće u stvaranju i predvođenju revolucionarnog pokreta na Balkanu za vođenje antiimperijalističke borbe za oslobođenje i borbe za uništenje diktature kapitala.

Organizacioni principi PR:

- Partija je planski ustrojena sa vodećom ulogom rukovodstva PR i podrškom cjelokupnog članstva, i koja se ostvaruje kroz apsolutnu ravnopravnost svih njenih članova.

- Partija je ilegalna sa primjenom i drugih legalnih formi organizovanja u masama.
- Metod djelovanja je uslovljen snagom organizacije, pokreta, snagom klasnog protivnika i od istorijskih okolnosti, pri čemu se proklamuje upotreba svih oblika sile za ostvarenje programskih ciljeva na putu oslobođenja proletarijata.

06.01.2019. godine

I PARTIJA RADA

Partija rada je politička organizacija proletarijata, svih onih koji su na bilo koji način eksploatisani i obespravljeni.

Partija rada svoj program zasniva na teoriji naučnog socijalizma, marksizmalenjinizma.

Organizacija i borba Partije rada proizilazi iz saznanja o istorijskoj neophodnosti prevladavanja kapitalističkih odnosa; iz saznanja da svet ekonomske, političke i duhovne bede treba zameniti svetom u kome čovek neće biti izložen samovolji interesa eksploatatorske klasa; čije se postojanje mora zasnivati na opštem interesu svih pripadnika društvene zajednice; odnosno, čija se organizacija mora zasnivati i izvoditi iz opštih principa društvenog znanja; iz saznanja da se kapitalistički svet mora prevladati samo organizovanom borbom sa ciljem ukidanja osnova na kojima počiva taj svet neslobode.

Osnovno pitanje svake političke borbe je pitanje vlasti. Glavni cilj političke borbe Partije rada je osvajanje vlasti i razvoj društvenih odnosa koji izražavaju demokratsku vlast naroda, socijalnu pravdu i ravnopravnost svih.

Proleterski internacionalizam je temeljni politički princip Partije rada, prema devizi: »Proleteri svih zemalja i ugnjeteni narodi, ujedinite se!«. Partija rada će sarađivati i ujedinjavati se sa svim revolucionarnim partijama i pokretima na principima proleterskog internacionalizma, podržavati i pomagati sve antiimperijalističke pokrete i borbu svih ugnjetenih naroda za slobodu i nezavisnost.

II SVETSKI SISTEM IMPERIJALIZMA

Imperijalizam se u svojoj suštini nije promenio, on je i dalje ostao monopolski kapitalizam. Multinacionalni kapital je prešao uske nacionalne granice, potiskujući ostale kapitalističke monopole, i u potpunosti stavio pod svoju kontrolu kapitalističke vlade i njihove ustanove. Oni su postali samo instrument za nametanje njegove volje i njegovih interesa.

Proces globalizacije koji karakteriše sadašnju etapu u razvoju imperijalizma je težnja kapitala da potpunom koncentracijom i centralizacijom ceo svet stavi pod svoju kontrolu. Ovim procesom se kapital u svetskim razmerama koncentriše u sve manjem broju ruku.

Proces globalizacije je omogućen brzim razvojem nauke koja je stvorila nove tehnologije sa, do sada, neviđenom produktivnošću rada. Oslobađaju se ogromni ekonomski potencijali uz divljanje svetskog tržišta i uz uzmicanje i skori nestanak nacionalnih država kao regulatora ekonomskog razvoja. I kao u svom prethodnom istorijskom razvoju, nove tehnologije izazvaju radikalne promene radne strukture i kvalifikovanosti klase proizvođača.

Fizički i neposredni rad za mašinom sve više se zamenjuje nadgledanjem instrumenata koji upravljaju mašinom i radom na komjuterima. Sve brže prevazilazi se razlika između fizičkog i intelektualnog rada. Međutim, ovaj ogromni tehnološki napredak nije izmenio položaj radnika u sistemu kapitalističke proizvodnje. Radnici su i dalje u najamnom odnosu.

Proces globalizacije ne može da zadovolji osnovne potrebe čovečanstva, niti da reši njegovu osnovnu protivrečnost – suprotnost rada i kapitala. Uz stvaranje novih, postojeće protivrečnosti se još više produbljuju. Bogati su još bogatiji, siromašni su još siromašniji. Interesi parazitske šačice milijardera suprotstavljeni su interesima čitavih naroda.

Svetsko tržište je postalo premalo za ogromno povećanje proizvodnje koje je, do krajnjih granica, zaoštrilo konkurenciju u čitavom svetu. Vode se pravi ratovi za sirovine, tržišta, investicije i sfere uticaja. Nikada do sada nije tako jasno, i u svoj punoći, izbio sukob između proizvodnih snaga i kapitalističkih društvenih odnosa, tj, između novih tehnologija i kapitalističke svojine. I kao što su manufaktura, tkačka i parna mašina uništile feudalni društveni sistem, tako će i mikroprocesori, elektronika i robotika uništiti kapitalistički društveni sistem.

Neprestani sukobi koji potresaju savremeni svet označavaju da je imperijalizam ušao u fazu kada je permanentni rat postao uslov njegovog opstanka. Imperijalizam ne može više da postoji, a da ne proizvodi ratove. Ciklične krize koje su potresale kapitalizam su se pretvorile u njegovu temeljnu krizu. Time je svetski sistem imperijalizma postao stalna pretnja ne samo svetskom miru, već i opstanku čovečanstva.

Permanentna kriza imperijalizma stvara objektivne uslove i snage da se u svetu prevaziđu ograničenosti kapitalističkog sistema i da se on zameni sistemom koji će omogućiti normalan i nesmetan razvoj proizvodnih snaga, ukine nepravedna raspodela društvenih dobara i ostvari demokratska vlast. Neophodno je stvoriti subjektivne snage predvođene proletarijatom i njegovom revolucionarnom partijom koje će u praksi izvršiti zadatak koji je istorija pred njima postavila – pobeda socijalizma u čitavom svetu, pobeda svetske zajednice nad svetskim poretkom.

III SVETSKI PROLETARIJAT

Pre dva veka na istorijskoj pozornici pojavila se klasa čija je uloga da dovrši vladavinu robnonovčanog sveta – sveta kapitala. Ta klasa je proletarijat.

U svojoj prvoj fazi proletarijat kao savaznik buržoazije doprineoj je njenoj pobedi nad starim, feudalnim svetom.

Od prvih oblika političkog organizovanja, ideološkog utemeljenja i stvaranja svog internacionalnog udruženja, proletarijat pokušava i u praksi – Pariskom komunom – preuzeti vlast od buržoazije.

Svojim jačanjem u drugoj polovini devetnaestog veka proletarijat prisiljava buržoaziju na niz ustupaka, da bi pobedom okrobarske revoluciji u Rusiji na početku XX veka, po prvi put uspeo da osvoji vlast u jednoj zemlji.

Ceo dvadeseti vek je borba proletarijata da revolucijom sruši vlast kapitalista i uspostavi socijalistički sistem. U toj borbi su ostvarene pobede u Kini, na Kubi, Vijetnamu i u drugim zemljama.

Osvajanjem vlasti i uspostavljanjem socijalističkog društvenog sistema proletarijat je, razvijajući nove društvene odnose, uspeo da znatno podigne ekonomski, kulturni i politički nivo društva. Međutim, proletarijat u Sovjetskom Savezu i mnogim drugim socijalističkim zemljama vremenom ne uspeva da reši narasle protivrečnosti, što omogućava postepenu restauraciju kapitalizma u njima. Restauracija je prouzrokovana birokratizacijom i oburžoazenjem partijskog i državnog aparata, koje su proizod stalnih pritisaka kapitalističkog sveta. Komunističke partije u tim zemljama su se svojim revizionističkim izrođavanjem od revolucionarne partije i avangrade radničke klase pretvorile u partiju nad klasom. Predstavljajući sopstvene interese kao opštedruštvene partija se postepeno otuđila od radničke klase i naroda. Time su stvoreni uslovi da se ovi sistemi uruše iznutra.

Svi životni uslovi u savremenom svetu su izraženi u svom najneljudskijem obliku. Pošto je čovek konačno otudjen od samog sebe, proletarijat je prinuđen na pobunu protiv ove neljudskosti. Ali on ne može osloboditi sebe samog i čitavo društvo od eksploatacije i ugnjetavanja, bez ukidanja vlastitih životnih uslova.

Plima revolucionarne borbe u zemljama Trećeg sveta, antiglobalizacijski pokreti, borba proletarijata u kapitalističkim zemljama, promena strukture proletarijata i obogaćivanje njegove svesti u potpunosti potvrđuju da je proletarijat danas prinuđen da svoju potenciju realizuje u svetskim okvirima.

Proletarijat je sazreo za taj istorijski zadatak. Proletarijat danas u najkrvavijoj borbi koja traje poseduje realnu mogućnost da ukine suprotnosti koje ga čine proletarijatom – privatnu svojinu, klasnu državu, kapitalističke odnose. On time sazreva da ukine i sebe kao klasu.

IV JUGOSLAVIJA

Jugoslovenska državna zajednica je nastala kao rezultat istorijskih težnji njenih naroda za ujedinjenjem. Sam čin stvaranja te državne zajednice izvršen je na nedemokratski način.

Prva Jugoslavija nije rešila klasno i nacionalno pitanje. Ona je bila oličenje potlačenosti radnih masa i izraz opšteg bespravlja pojedinih naroda.

Druga Jugoslavija je nastala kao rezultat narodnoodlobodilačkog rata i socijalističke revolucije. Time su stvoreni temelji za pravilan pristup u rešavanju nacionalnog pitanja i za razvoj socijalističkih društvenih odnosa. Zbog napuštanja osnovnih principa socijalizma u drugoj Jugoslaviji dolazi do raslojavanja društva i zaoštravanja klasnih i nacionalnih suprotnosti. Usled potpune pobede nacionalističke ideologije, u uslovima ekonomske krize, ova državna zajednica se kroz ratni sukob raspala. Radi ostvarenja sopstvenih političkih ciljeva velikosrpski nacionalizam je uspeo da koncentriše najmoćniju vojnu i materijalnu silu, i da, izazivajući ratne sukobe, ubrza raspad Jugoslavije.

Na prostoru bivše Jugoslavije došlo je do ekspanzije agresivnog nacionalizma, borbe pojedinih naroda za nacionalnu ravnopravnost i intervencije imperijalizma za ostvarenje soptvenih ciljeva.

Nacionalno pitanje na teritoriji bivše Jugoslavije još nije rešeno. Preduslov njegovog rešenja je ne samo vojni, već potpuni politički i idejni slom, u prvom redu srpskog i hrvatskog velikodržavnog šovinizma, kako bi se stvorili uslovi da svi narodi bivše Jugoslavije ostvare svoj nacionalni suverenitet i potpunu ravnopravnost.

Budućnost naroda bivše Jugoslavije je u njihovom povezivanju u ravnopravnu zajednicu koja će se temeljiti na pravednijim i višim principima nego što je to bio slučaj sa prve dve Jugoslavije.

Povezivanje ravnopravnih naroda na prostoru bivše Jugoslavije mora teći paralelno sa povezivanjem naroda balkanskog regiona i obuhvatiti sam region.

V MINIMALNI PROGRAM

U sadašnjim uslovima opštedruštvene svesti Partija rada kao svoje minimalne ciljeve postavlja:

1. Borba za uklanjanje nacionalističke i buržoaske svesti iz radničke klase i njene zamene proleterskom svešću.

Bez uklanjanja nacionalističke i sitnosoptveničke svesti iz radničke klase ona neće moći da prepozna svoje stvarne ciljeve i dođe do proleterske svesti i proleterske borbe. Bez klasne svesti radnička klasa može služiti samo kao sredstvo za ostvarenje najreakcionarnijih ciljeva, odnosno, lako će biti potisnuta od strane novih kapitalista na periferiju društvenih kretanja, bez prava da vlada sredstvima za proizvodnju i aktivno učestvuje u privrednom životu zemlje. Time bi se radnička klasa dodatno parcijalizovala i još više marginalizovala njena politička uloga.

Osamosvešćivanje radničke klase i odbrana njenih istorijskih prava vodi ka povezivanju i objedinjavanju radničke klase na prostoru bivše Jugoslavije i Balkana. Ona se tako uzdiže na stepen kada je spremna da nastupi kao jedinstvena politička snaga i iz osnova promeni odnose koji vladaju u društvu.

2. Pripreme za rušenje mafijaškokapitalističkog sistema.

Nova kapitalistička klasa koja se uzdiže na ruševinama bivše Jugoslavije nije u stanju da stvori osnove za ubrzani i ravnomerni društveni razvoj. Ovo iz razloga što je nova klasa u potpunoj ekonomskoj i političkoj zavisnosti od multinacionalnog kapitala koji se vodi isključivo soptvenim interesima; što se zavisnost od imperijalizma, koji je u temeljnoj krizi, direktno reflektuje na razvoj odnosa u regionu; i što nova klasa vođena pohlepnim parcijalnim interesima pokušava istorijski prevaziđeni neoliberalni koncept namtnuti kao rešenje problema celine – celokupnoga društva.

Društvo pod ovom novom klasom kapitalista ostaje bremenito strahovitim socijalnim razlikama, divljanjem najprimitivnijih formi kapitalizma, cvetanju najreakcionarnijih i najprimitivnijih ideologija i duhovnih sadražaja, kulturnog primitivizma, sveopšte korupcije i kriminala.

Borba za demokratizaciju društva i ukazivanje na nesposobnost i pljačkaški karakter nove klase jačaju poziciju proletarijata i Partije rada u društvu. Jačanjem pozicije proletarijata i Partije rada stvara se snaga sposobna da sruši mafijaškokapitalistički sistem.

3. Borba za stvaranje jedinstvenog antiimperijalističkog pokreta.

Narodi bivše Jugoslavije nisu bili stvorili jedinstvenu oružanu silu koja bi se obračunala sa nacionalizmom i sprečila rat.

Intervencijom NATO snaga zaustavljen je rat i ograničena snaga nacionalizma, ali su time imperijalisti vojno i politički stavili Balkan pod svoju kontrolu.

Interes naroda bivše Jugoslavije i Balkana je da se oslobode zavisnosti od imperijalizma i time daju svoj doprinos njegovom slamanju u svetskim okvirima.

Oslobađanje od zavisnosti od imperijalizma je moguće samo stvaranjem pokreta koji će se temeljiti na internacionalističkim principima.

Partija rada kao svoj cilj postavlja organizovanje političke i druge borbe protiv prisustva NATOa i institucija imperijalizma, sve do oružane borbe za oslobođenje od okupatora.

VI MAKSIMALNI PROGRAM

Glavni cilj Partije rada je ostvarenje socijalizma. Ostvarenje društvene zajednice u kojoj će postojati društvena svojina nad sredstvima za proizvodnju kao dominantni oblik svojine i u kojoj će se prevazilaziti postojeći klasni odnosi.

Društvena zajednica će se temeljiti na sledećim principima:

1. Celokupno društveno bogatstvo pripada društvenoj zajednici.

Razvoj i raspodela društvenog bogatstva ne može biti prepušteno stihiji pojedinačnih interesa, već se mora zasnivati na opštem interesu svih pripadnika društvene zajednice i izvoditi iz celokupnog društvenog saznanja.

2. Rad ima za svrhu potvrdu ljudskosti a ne njeno otuđenje.

Pravo na rad i pravo da radom čovek zadovoljava osnovne potrebe – za jednak rad jednaka zarada – osnovna su prava koja se garantuju i važe u privrednom životu zajednice.

3. Svako ima pravo na izbor svoje budućnosti.

Pravo na školovanje i besplatno školstvo, pravo na izbor zanimanja i obaveza društvene zajednice da podstiče i omogućava razvoj stvaralačkih sposobnosti pripadnika zajednice.

4. Pravo je zdravih ljudi da žive u odgovarajućem stambenom prostoru i u zdravom prirodnom okruženju.

Besplatna i podjednako dostupna zdravstvena zaštita svim pripadnicima zajednice.

Izgradnja i nabavka stambenog prostora nije samo individualno pravo, već i obaveza društvene zajednice da omogući odgovarajući stambeni prostor svojim pripadnicima.

Interes zdravog prirodnog okruženja je iznad ekonomskih interesa.

5. Ljudska individualnost ne ograničava se i razvija se u pravcu slobode.

Priznavanje apsolutne vrednosti i posebnosti svake individue kao ličnosti osnovno je pravilo u životu društvene zajednice.

Sistem vlasti u društvenoj zajednici izvire iz osnovnih principa i podređen je njima. Time se ostvaruje mogućnost istinske vladavine naroda s krajnjim ciljem dokidanja svih oblika političke vladavine nad čovekom.

29.06.2002. godine